د افغانان ننګ ویب پاڼه
خپلواکه ناپیيلې، ټولنیزه او فرهنګي خپرونه

دوطن یادونه

دشعرونو مجـموعه

سمیع الدین ((افغانی))

بسم الله الرحمن الرحیم

د وطن یادونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین افغاني

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : د وطن يادونه

شاعر : سميع الدين افغاني

د چاپ کال: ۱۳۸۲ لمريز ۲۰۰۲ م

د چاپ شمېر : ۵۰۰ توکه

خپرندوی افغان ننګ ويب پاڼه

کمپوز او ډيزاين اجمل اکبري

تولګه : لمړۍ

د چاپ ځای:

د حق د لارې کلتوري ټولنه – جرمني

E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان ننګ د ښکلې پاڼې د قدرو رکارکونکو په خاصه توګه د اجمل اکبري صيب نه د کتاب د خپرولو او ډيزاين نه يوه نړۍ مننه ، کورمو ودان.

سميع الدين افغاني

سريزه

د «وطن يادونه »د سميع الدين ، سعيد افغاني د شعرونو ښكلې مجموعه د پښتو او پښتنو د ځپل شوي ادب په دنيا كې د رنګارنګ ګلونو څه نوې شان ګيډۍ ده چې د شعر او ادب مينه والو ته بې وړاندې كوي٠

سميع الدين سعيد افغاني شاعر دى، د هغه په شعركې د هغه هيلې ، دردونه ، مينه او ارمانونه ژور ټولنيز ، انساني او بشري رنګ لري٠ د سولې، هوساينې او نيكمرغۍ تږى دى٠ د خپل ځپل شوي وطن د زوريدلي انسان په دردونو اوښكې تويوي ، د كركې ، نفرت او توپير غوښتنې پر ځاى د مينې او محبت اواز اوچتوي د ارمانونو ارمان بې خپل خلك خپله مينه ا وخپل وطن دى،دخپل وطن په روان ناتار زوريږي او وايي:

په وطن مو جوړ ماتم دى   تورتمونو كې مو شپې دي
دا د كوم ظالم له لاسه   چه ظلمونو كې مو شپې دي

د هيواد د زخمي زړه، كابل په وير ناست دى، له وطن څخه د لريوالي غم بې دزړه وينې خوري او د پردو پردي كتنې بې د شاعرانه احساس روح ته عذاب شي ، كله د پښتنو خوږ ژبى ملي شاعر ملنګ جان ته مخه كړي او كله بيا د وتلي شاعر او نامتو اديب ګل پاچا الفت د ارزو ګانو دراژوندي كيدو هيلې پالي،په تيرو وياړو اوپه روانوژاړي اودسولې، وروري او هوساينې په هيله دنفلونو سجدې په غاړه اخلي ، دشكونو او بې باوريو تورو لړو ته زوريږي او همدغه څه د افغان ولس د ناورين د اوږديدو دليل بولي ، ومو ويل چې هغه شاعر دى، دشاعر دنيا له ټولو غمونو او دردونو سره سره تنګه ،تروشه او يولې نه وي،درد لري ،سوز لري، ساز لري ، مينه هم٠

يار چې كړم بيمار د ليونو په چم   دود شوم په انګار د سپيلنو په چم

او كله چه غم پرې زور شي نو بيا رندانه د رندانو جمع ته ځي او د خپل زړه خبرې كوي:

زه د رندانو او مستانو جمع ته   چه كله ځمه بيرته نه راځمه
زه د بد مستئه مى خورانو جمع ته   چه كله ځمه بيرته نه راځمه
خو زه شاعر پيژنم ، هغه د مستي،رندۍ او ميخواري نه وه او نه دي٠

دردونه ، رنځونه او د روراني زماني د انسان بې غوري بې پسې اخلي او د تيښتې يوه لار لټوي٠ دده په شاعرانه احساس كې د رندانو او مستانو دنيا له درغو ، ريا ، تذوير او سالوسۍ څخه پاكه د مينې او محبت دنيا ده نوځكه هغه لوري ته مخه كوي او چه هلته دردونه او پيالې سپكېويني نو ساقي ته په ملامت كې وايي :

ساقي تاثير دې په پیالو کې نشته　　　　　ځکه چه خوند بې په نیشو کې نشته
هسې مې بوزه د مستیو لور ته　　　　　چې د جنت په کنارو کې نشته

د شاعر کلیوالې سندرې چې دملنګ جان د ملي نارو اثر پرې پروت دی خپل ځانګړی خوند او اشنا موسقي لري٠دبنجاره بنجاره په نارو کې دوطن تیر یادونه پالي ، دحسنونو سوداګر مخې ته دریږي ، دنارنج د ګل په یاد د ښکلي ننګرهار یادونه کوي او دهمدې محلي سندرو په لړ کې دخوږ ژبي محلي شاعر بهايي جان د «شیر او شکر» سندرو په سبک
د خپل پردیسي ژوند سندره بولي او وايي :

څه چه ځو بهر ته سبل به وکړو د ملکو　　　تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو
نه ځمه بهر ته ځما خپل وطن یادیږي　　　څه کړم عبث ژوند دی په وطن کې د پردو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

د وطن یادونه ددرد او احساس سندرې دي ، ژبه یې ساده ، روانه اوبې تکلفه ده٠ په دغې ښکې رنګینه ډالۍ کې د رنګ رنګ ګلانو نښې شته او په همدې وجه ده چه د هر لوستونکي ادبي تندې ته یو څه لري٠داشیبه چې زموږ په ښکلي تاریخي وطن د پیړیو پیړیو زړه خپسه را خپره شوې او د وطن ډیره ستره انساني پانګه مو د پردیسۍ په نیولې دنیا کې د خپلو هیلو جنازو ته ناسته ده ، همدا د هیلو دردونو ،میني او ارمانونو کوچنۍ ګېډۍ هم لویه ډالۍ ده٠

په ډیره مینه
شاه محمود حصین

د لوی او ښښونکي خدای په نامه !

لکه څنګه چې ټولو ته څرګنده ده په وطن کې د دوو لسیزنا خواله جنګي حالت او ورور وژنې په
نتیجه کې زموږ ډیر شمیر وطنوال شهیدان او ډیر نور بیا دې ته اړشول چې خپل پلرنۍ کلي
او باڼدې پرېږدي او د پردو په وطن کې د پریسۍ او مهاجرت ژوند اختیار کړي.
دا یو څرګند حقیقت دی چې په پردي وطن کې د خپلو دودونو او رواجونو څخه لرې د نورو د ارادې
او اداري لاندې ژوند کول زموږ په هیواد والو خپلې منفي اغیزې او تاثیرات لرلې چې دغه حالت
تر هر څه د مخه د هنر او ادب مزي ځپلي دي . د مهاجرت ځپیږو لکه د نورو افغانانو په شان زما
مخ هم راشین کړی دی او د ناخوالو سره لاس په ګریوان د غم شپې سبا کوم نو چې کله کله دزړه
خواله مې د قلم سره شریکه او د زړه تسکین مې د اشعارو په لیکلو سره وشي ، دغه لنډه شعري
مجموعه د همدې هیلې ژوندۍ بیلګه ده .
پدغه مجموعه کې د حماسي اشعارو تر څنګ د وطن د کلو
او باڼدو ، پرګنیز کلتور په نظر کې نیولو سره محلي اشعار را وستل شوي دي چې زیاتره یې د خوږ
ژبو هنر مندانو په
خوږو او ازونو کې کمپوز شوي دي او یو څه نور یې بیا برسیره پردې چې په مشاعرو او دلیکوالو په
علمي سیمینارونو کې
دکلمه شویدي بلکه د وطن څخه بهر په افغاني مجلو او جرایدو کې چاپ ته رسیدلي دي.
زه پدې برخه کې لازمه ګنم د هغه دوستانو څخه چې د دغې مجموعې په چاپ او تنظیم کې یې له ما
سره مرسته کړې او
ټول هغه څه چې مو په لاس کې زه یې دې ت هڅولی یم چې
وه سره راټول او ترتیب کړم مننه وکړم ،هیله لرم چې دا لنډه
تحفه د محترمو لوستونکو د توجه وړ وګرځي .
د لوستونکو د نیکو نظریاتو په هیله . په درناوي
« سمیع الدین «سعید افغاني

د وطن پــه یاد

پــه وطــن موجوړماتم دی
تــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کــوم ظـــالم له لاسه
چې ظلونو کې مو شپې دي
*** ***
ګــران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تـــري خـــیژي
بـــل محشرته حاجت نه شته
قیامتونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کـــابـــل هـــره کـــوڅـه مو
ښکلي ښکلي خـــــاطرې دي
اوس یې وران اوویجاړګورم
ګـــړنګونو کې مـــو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

زوړ او ځوان مو شهیدان شول
څـوک بې پلاره څوک بې موره

د چا کور جوړ قـــــبرستان شو
زیـــــارتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزا وڅوک په بردي
په وطن کې چې اوســــــيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دا اسـلام پـــه تـــمه تـــمه
د کــــافرو کاني وشـــوې
هـــــيخ تميزکـــولای نه شو
په چـــرتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

دنـــــــيا ټــوله راته خاندي
موږ په چيغو چـــــيغو ژاړو
څه سپين سترګي دنیاګۍ ده
سیاستونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

افـــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مـــــهربانـي وه
د پــــردو لاس بـــــه لنډیږي
امـــــیدونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ****** ***
دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نوید د جریدی
په شپږمه ګڼه کې خپور شو۰

اروا ښاد ملنګ جان ته

د محبوب وطن په غېږ کې ارام اوسه
زه په بل وطن مهاجر يم وطن وران دی
هغه سيمه ، هغه خلک ، هغه کلي
ټول وران شوی ويجاړ شوی مدفن وران دی
څوک په يو نوم څوک په بل نوم دي بېل شوي
د قومونو او دودونو مسکن وران دی
سر را پورته کړه د شعر خيال کې ګوره
ګدر وران پيغلې سرتورې ارمان وران دی
د پلرو او د نيکو پګړی بې قدره
د خوشحال او د ميرويس خوږ چمن وران دی
په درشل مو دوطن دښمن ميشته شو
افغاني ولس ته ښکلی ګلشن وران دی

*** ****** ***

دا شعر د مرحوم ملنګ جان د څلويښتم تلين په وياړ په هغه
مشاعره کې چې په ۱۹۹۹ م کې جوړه شوې وه دکلمه شو .

دنیکو وطن

خپل وطن مو وران شو شو محتاجه دپردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

دلته مجبـــــوري ده هر قــدم کې تکلیفونه دي
دلتـــــه بې وسي ده هرې خـــوا ته پېغورونه دي
بل غـــوندې قانون دی مایوسي ده زحمتونه دي

هر قـــــدم پردي دي راته ښـــــکاري د میرو وطن
خوږ دی خلکــو خوږ دی د پلارو او دنیکو وطن

څه خو په وطن کې ډېرېې شمېره شهیــدان شول
ډېر نور د آبرو خلک بې کـــوره بې کاروان شول
ځوک بیا په پردي وطن کې پاتې په بیابان شول

دا نسل لا پرېږده چې مـــو وران شو دلمسو وطن
خوږ دی خلکــــــو خوږ دی د پلار او دنیکو وطن

ځو مره شو بې قدره په بل ملک کې چې او سیږو
دلته هر قـــــــدم کې د افغــــــان په نوم زوریږو
ټول عیب په نفـــــاق کې دی په دې هم نه پو هیږو

وران شو د شملـــــو وطن د کلیو او بانډو وطن
خوږ دی خلکــو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

راشئ خوږو ورونو سره یو شـــــو د افغان په نوم
خو به دا نفـــــاق وي چې بیلیږو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو دا خلاص او دا یمان په نوم

جوړ کړو افغـــاني وطن د سولې او جرګو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

*** ***

مهاجرت

اروا ښاد ګل پاچا الفت ته

ستا د الفت ډیوه په لاس وه اوس تیــاري پریوتي
ځکـــــه وطن کې د دردونو افســـانې پریوتي

د هغه یو افغـــــــان په نوم چې تا وحدت ته بلل
اوس یې په کلي او بانـــډو کې د غم شپې پریوتي

د پاک احساس او د وروری خبرې کمې ښـــکاري
ځکـــه په سمـــــــــه او میرو کې ادیرې پریوتي

د وطن دښتې او ابادې یا ویجــــــــاړ ځایونه
په هر قـــــــدم کې د ژوندیو جمـــجمې پریوتي

ځومره وحشت او بربریت شـــو په بې وزلو خلکو
په ادیرو کې په زرهــــــــــاوو جنازې پریوتي

ځوک به یې راټول کړي دا بې زوره زوروره خلک
چې د نیکـــــــونو افتخار جګې شملې پریوتي

راځئ ای ورونړو افغـــــــــاني الفت ارمان لپاره
چې سره یو شو ګنې خدائیــــګو معجزې پریوتي

*** ****** ***

د اروا ښاد ګل پاچا الفت د سلم تلین په ویاړ

عبث ژوند

محترمو لوستونکو ا

زه يو وخت د مسکو د ښار د پتروفسکي په نامه بازار ته ديو دوست سره لاړم. د بازار په هغه ليکه کې چې افغانانو مالونه خرڅول يو شمير دوستانو ځما څخه هيله وکړه چې د مسکو په بازارونو کې د افغانانو د مشکلاتو په نظر کې نيولو سره يو څه وليکې. يقين وکړی کله چې ما دافغانانو دا حالت وليده ،ډير غمگين شوم، اود افغانانو دغوښتنې سره سم مې دعبث ژوند تر سر ليک لاندې دغه شعر وليکه.

عبث ژوند

گټه پاتې نه شوه د شيانو په خرڅلونو کې
گرځم رينکونو کی١ راگرځم رينکونو کې
څه خو د بدماش يا خوليگان٢ دلاسه زار يو
څه بيا د پوليسو د زندان د لاسه زار يو
کله بيا رينک کې د اخران دلاسه زار يو
نيم زړه مو اوبه شو د دالرو په نرخونو کې

گرخم رينکونو کې را گرځم رينکونو کې

٨

څه رانه رينک کې ښي او چپ لاس ته ورکيږی
کله بيا په يو کارتن کې نيم کارتن برک ۴ خيژی
مال چې مو تلپت ۵ شي هغه ټول راتاونيږی
يو بيک مو په شا وي اودوه درې مو په لاسونو کې

گرخم رينکونو کې را گرځم رينکونو کې

څه رانه موټر او په ټکسي کې مصرف کيږي
څه په جريمه او تالاشي کې مصرف کيږي

څه د شاګـــردانو همــکاري کــې مصرف کیږي
نقدی چې پیــدا شي هغه لاړ شي مصرفونو کې

ګرخــم رینــکونو کــې را ګــرځم رینکونو کې

دا ټول مــجبوری ده چې په ځان مو قبول کړې ده
کار د ناچــاری ده چــې په ځان مو قبول کړې ده
ننــګ د افغاني ده چې پــه ځان مو قبول کړې ده
سترګې نه خلا صیږي هرسحر مو په خوبونو کې

ګــرخم رینکونــو کــې را ګــرځم رینکونو کې

---

۱ رینک ، خلاص بازار ۲ خولیګان ، بدماش ۳ اخران ، د بازار محافظ ۴ برک ، نیمه خراب ۵ تلپت ، هغه مال چې نه خرڅیږی ۰
مها جرت کال ۱۹۹۴

خوب

ما دوړی پـــادشـــاهــي خــوب لیــدو
چې سرمې جګ کړه زه په جیل کې ومه
زه دجــیلونو اوکـــمپونـــو مینځ کـې
د افغـــانـــانـــوپـــه سرخیــــل کـــې ومه

خوب کــې دخپــل وطــن امــیرومه زه
په خپــل ولـــس بـــانـــدې زهــیر ومه زه
وه هــرطــرف تـــه تــول اباد کورونه
ېکې ښـــایسته ښایسته د بـــڼ ګـــلونه
ښه راشـــه درشه او اخــلاص مــې لیدو
زه د قـــومونـــو په هــر خــیل کې ومه
زه دجــیـــلونو او کــمپونو مینځ کــې
د افــغـــانـــانـــو په سرخیـــل کې ومه

وطـــن ښایسته ښکــلی اباد وه زما
د ولـــســـونـــو اتـــحـــاد وه زما
د رنـــګینه بـــاغـــونو جوړ وه وطن
ښه په ښایستـــه وادیـــو موړ وه وطن

چې سرمې جګ کړه دنیا بل شانې وه
د بې وسې ژوندون په سیل کــې ومه
زه د جیلونو او کـــمـــپونو مینـــځ کې
د افغانـــانـــــو پـــه ســـر خیل کې ومه

څوک دخوارہ خوا خوږی ویرته ناست وه
د نـــا امـــیدژوندون تدبیرته ناست وه
عجـــب روزګارعجیب خیالـــونه وه بد

د نــاروا ښـــکـــاري چــمــونــه وه بد
ټول وه پــردي پــردي پردي ښکاريدل
دلا مذهـــب ښکاري په ښکيل کې ومه
زه د جـــيلونو او کـــمپونـــو مينځ کې
د افغـــانـــانو په سرخيـــل کـېـ ومه

د جــورړ وطـــن نــه اديری جــوړې وې
د شهـــيـــدانـــو ترتـپـــې ډکــې وی
ورانـــې جادې وران تعميرونه وه ټول
زړونه ويشتـــلي پرې داغونه وه ټول
د خـــوړ ژوندون اخـــرنی شيبــې وې
د تدريجي مرګـــي پـــه تيـــل کې ومه
زه د جـــيلونو لاګـــرونـــومينـــځ کــې
د افـــغانـــانــــو په سرخيل کې ومه

د ځـــان ځـــانيو نـــه نفاق جـــوړ وه
د مـــرګ او ژوبـلې اتـــفـاق جـــوړ وه
خلـــک وه خـــواره او مهاجرهرطرف
د کـــور او کـــلي مسافـــر هر طرف
خوږ افغـــاني وطـــن مو وران کړخپله
د مرګـــنې طـــوفان په تيـــل کې ومه
زه د جيلـــونو او کـــمپونو مينځ کې
د افغـــانانو پـــه سرخيـــل کې ومه

نهم دمارچ ۱۹۹۸

سجدې

ستـــا د رضـــا دامیدونـــو سجدې
ربه ستا درکـــې د عذرونو سجدې

د ګـــناهونو نـــه منزلـــونـــه جوړ دي
غـــوارم ادا د ګـــناهونـــو سجـدې

ســـتا دغفار کـــریم رحیـــم له نومو
شـــي که قبول د طاعـــتونو سجدې

زاهـــد ه ځانـــله چـــې مغروره نه شی
زه یـــم پیرو د پـــاکو زړونو سجدې

څوک دی عابد ستا ددوزخ له ویرې
څوک کړي سجدې دثوابونو سجدې

چې مسلمان دی او قایم په خپل دین
کړي پنـــځه وخته د فرضونو سجدې

که افغاني وطـــن کـــې صوله راغله
زه بـــه ادا کـــړم د نفـــلونو سجـــدې

****

کال ۱۹۹۸

شکمن

چې د چا یمه همراز د چا شکمن
یم د چا د سترګو خار د چا خوږمن

زمانې چې خپلې لوبې په ما وکړې
یم د چا سره اوس دوست د چا دښمن

د ریا او صداقت توپیر لږ شوی
یم د ځینې اشنایانو ګیله من

هر سړی چې تر مطلبه پورې یار شو
اعتبار په ځینو نشته عزت من

څه دنیا شوه څه روزګار او څه یې خلک
څوک د چا په ښو کې نه دي رضا من

افغاني پام چې د زړه راز ښکاره نه کړې
په ظاهرو او باطنو یم شکمن

*** ****** ***

۱۹۹۲م

کوم اختر؟

زموږ د کلي د تروږمۍ مـــابنام څخه ثوشیبې د مخه د کلي یو تنکي لس کلن هلک خوشحـــاله بریښیده، د هلک د خوشالۍ علت یو هم دا وه چې هغه د سبا ورځې د اختر د راتګ څخه خبر شوي وه. هلک ته د هغه مور او پلار د اختر لپاره نوي جامې، څپلۍ او واسکټ رانیولي وه چې هغه په همـدې ماذیګر قضاد سباورځې نوې جامې اودنـږدې دوستـــانو دا اختر مبـــارکـــۍ تحفي په خپل وجود کې تمثیلولي او همدا وجه وه چې هلــک ته یې خوشحاله ښه ورکړې وه، په رښتیــــا سره کـــوم اختر چې ماشوم ته سبا راتلونکې وه، نه تنها هغه ته بلکې د کلي ټولو اوسیدونکو ته یې د خوشحالي زیري ورکاوه.

هو، کوم اختر؟ د کوراوکلي اختر، اوکه د مهاجرو اختر، کوم چې د خپل کور، کلــیو او بـــانډو څخه لرې په پردي وطن کې لمانځي؟ دا یو خـــرګنده خبره ده چې اختر هر چاتـــه هرچیرې او په هرځـــاې کې چې وي پوره اویانیمه خوله خندا اوخوښي وربښي.

نوا ختر کوم اختر؟

دادځـوانـانـو دخـوښیو اختر
د پیغـلو نجـنو دټـالیو اختر
دکـور او کـــلـي اخــتـر
چـې لـوړ دودونـــه لــري
د سـپـور او پـــلـی اخـتر
ښـه رواجـــونـــه لـــري
دا د خـوښیـواټـنـونو اختر
دا دخوشحاله سـرودونو اختر
دی دبیوزلو کونډو رنډو اختر
د یتیـمـانو او بـربـنډو اختر
د غریبـانو او خـانـانو اختر
د مسلمـانو دینــدارانو اختر
وي مبارک دې په تمامو خلکو
وي برکت دې په تمامو خلکو
ښه افغاني دود او رسمـونه لري
خدایګو چې ښکلي رواجونه لري
*** ***
۱۹۹۸کال مهاجرت

د خواست یاري

ښه ایلمه پسه وي اشنا وریجې دالري غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

زه خو د بازار خړو ګردو په رنګ تور کړی یم
کور ځیښتن د کوره هم څو ځلي جواب کړی یم
دلته پـــردي ملک کـــې دا حالا تو زورولی یم
هیڅ پروایې نه شته اشنـــا خپله حسابي غواړیي
رنګ په رنګ کالي غواړي

دمره زه ګټم چې یـــې مصرف کړم اولادو سره
دا چې سر ګردان یم هره ورځ ترلمرولیدو سره
لاس په ګریبان ګرځم خپـــلو جړو حسابو سره
نه ور معلومیږي د پردو سره سیالي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

اوس چې د بازارونه ورځ له ورځې خـــرابـــیږي
مال مو مخ ته پروت دی دم په دم ساحه تنګیږي
ټوله دنیا غم شي اشنا سر پرې نه خلاصـــیږي
خپل خپلوان یې راشي دکشمشو قابلي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

یو خوا پردیسي ژوند ډیر بې حده زورولـــی یم
بل خوا په وطـــن کـــې دا نـــا خوالو کړولی یم
ژوند دی چې تیریږي تکلیفو بې وسې کړی یم
داسی یو حالت ته قـــوي عزم افغاني غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

سوز

یار چــي کړم بیمار د لیونو په چم
دود شوم په انګار د سپیلنو په چم

تورو تـورو سترګو حیانــاکو دي
ویــوړه رانــه زړه د زوریدو په چم

مستي ستا د سپین مخ له رڼا ځیني
شپه شوه راته ورځ ستا د شغلو په چم

یــاره د یــو خـوږ نظر پــه تمه دي
یم په انــتــظــار د تیر وختو په چم

ستـــرګي د امید مي درته پاته دي
مړ کړه را ژونــدی دقصیدو په چم

ســم د افغاني دود او دســتــور سره
خپــل به شي نــګار د مرکو پــه چم

کال ۱۹۹۷

مستي

زه د مستانو او رندانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
زه د بد مسته میخورانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
د چتو پیغلو ښاپیریو ښار کې
د چا نظر ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
یم د رندانو میخورانو جمع کې
نو میکدې ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
د مینانو د هوس دنیا او....
لوی سمندر ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
مالي دې ښاد وي بڼ ګلزاره مدام
د ګلوسیل ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
افغاني پوه کړه دا ساقي په رمز کې
چې یې پیالو ته کله ځمه بیرته نه راځمه
*** ***
کال ۱۹۹۷

خمار

ساقـــي تا ثیر دې په پیالو کې نشته
ځکه چې خوند یې په نیشو کې نشته

یـــا د خـــوږو ترخو توپیر دې لږ دی
یا چیرې رنـګ دې په ترخو کې نشته

چـــې د محفل یاران خـــمار پاته دي
ښایـــي تادي دې په پیالو کې نشته

هسې مـــې بوزه د مستیـــولـــورته
چې د جنـــت په کـــنارو کـــې نشته

چې د غمـــونو مې بې غـــمه کاندي
داسی حالـــت چه لیونو کـــې نشته

دا چې مـــیخوره لـیونی مـــی بولي
اوس دا مـــقام په ارزیدو کې نشته

چې مې حالت د لیونتوب معلوم کړي
ساقي دا راز دې پـــه فکرو کې نشته

خـــمار خـــمـــاردی افغاني د کلو
نور یې طاقت په صبریدو کې نشته

کال ۱۹۹۸ م
بنجاره ماما

نورشیان یې ډیردي دا پایزیب یې څومره ښکلي دی
مورې بنجاره مــامــا راغلي دی
مورنه پیسې غواړي چې پایزیب یې ډیرخوښیږي
رنګ رنګ سیــخکونه په اوربــل یې هوسیږي
عطر شام پاریـــس یې په دمـــاغ ډیر ښه لګیږي
نقدی پیسې نه وی ماما پور پـــه ځان منلی دی
مورې بنجاره مــامــا راغلي دی
اخـــلي دنداسه چـــې دنداسه یې ډیر خوښیږي
سری شونډی چې ګرځي نو اشنا ی خوشحالیږي
تورې تورې سترګــې پـــه کجلو ښه ښکاریږی
سرو زرو چارګل ماما پـه برجب کې ساتلی دی
مورې بنجاره مــامــا راغلي دی

ځان چې یې سینګارکړه بیانوځي نوردګدر په لور
مورې د هـــمزولـــو سره نــن دمـــازدیګر په لور
ډیر به شي خوشحاله چـې د یار شي دنظر په لور
اچوی ټکریی چـــې افغاني کلتوریې ښکلی دی
مورې بنجاره مــامــا راغلي دی

دا شعر د طـــاهر شباب په ښکلي اواز کـــې کمپوز شـــوی دی.
۱ بنجاره یا قوال هغه پلورونکی دی چې پنډ په شاه له ځانه سره تارستن سرخي ،سفیده، رانجه او نور ضـــروري شیان کـلي په
کلي ګرځوي.

********* *** ***

کال ۱۹۹۷م

مهاجرت

دحسنونو سوداګر

د حسنـــونو سودا ګريـــم شرابـــی حسن په څو دی
چې معياريې خال او خط وي کتابي حـــسن به څودی

چې خوشحال يې هسې ستايي افتخارپرې شاعران کا
د تـــرکانو د خـــوبانو ګـــلابـــي حسن پـــه څـــودی

چې د سترګو په ښکـــلايـــې ټول عالم په مسيدو دي
د قـــفـــقاز د هســـکو پيغلو عنابي حسن په څو دی

چـــې عـــالـــم ورته سلا کـــا ښاپيرۍ ورته حيرانی
د سلاويانو په وطـــن کې ارزانـــي حسن په څو دی

نورستـــان په سر درو کې د هلمند رود شاو خوا ته
د قندهـــار کلو بانډو کـــې نوراني حسن په څو دی

د ښکـــلا او د حسنونـــو په بازار کـــې هسی ګرځم
چې بازار يې څنګه خـــوږدی افغاني حسن په څودی

کال ۱۹۹۷

وطنی مصری

دوطــن غــیــرېه کې مې کــور دی
ماته پردي مالت کې خوب کله راځینه
دوطن خـاورې بــه رانــجه کــړم
دا پردیسی ژوندون مې هردم زوروینه
چــې مـوتــاریخ تــه نـظـر وکــړو
جګې شملې مــو دپلرو رایادې شینه
دا مو پــه خـپله پـه ځان وکـړه
چې دپردو په لمسون خپل کورورانونه
راځــی چــې خپل وطن ابـادکړو
ترڅو بــه ګالــو دپــردیو پیغورونه
وطن د ټولو شریک کوردی
دا دشمنان مو په قومــونو بیلوینه
د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چي یوکړوافغاني خواره قومونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ مهاجرت

د وطن اتلان

ستا پــه لــوړو غرونو د افغان بچي
جوړې کار نامې کړې قهرمان بچي

ټینګ یې په دښمن باندې ګوذاروکړ
و مــې لید ډګر کــې پهلوان بچي

سوله یې شعار ده مخ په وړاندې ځي
دوی دې په تصمیم کې با ایمان بچي

ساتــي خپل وطن لوړ شجاعت لري
دا د تــورې پرېښ او د میدان بچي

باسي کشتۍ خپــله د ساحل په لور
دا د طــوفانــونــو د دوران بچي

دوی په افغاني غیرت نازېږي تل
دا د صــداقت او پاک وجدان بچي
****
کال ۱۹۹۸

يادونه

په زړه کې مــې يادېـږي د اشنا ښکلي يادونه
د تيرې زمانــې کيسې پــخوا هغه وختــونه

په سروشونډو ملالوبه يې نيشه ومه بې خوده
وطن چې يادوم ورسره جوخت دي ستا يادونه

نن بيا دخداى لپاره په احوال مې لږ خبر کړې
تر څو به دا غربت وي او تر څو به دا نکلونه

مزار ته چې مي راغلي اشنا دا لره په ياد کې
د تورو خاورو ښنګ ته مې تازه کړه تصويرونه

دا نن چې افغاني يمه مجرم پــه کــوم ګناه زه
د خلکو په وطن کــې بــه ترڅــووي دا غمونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸

دنارنج ګل

چه موســم يې د نارنج دګـل بهارشي
را په ياد مې هغه ښکلی ننګرهارشي
د نرګس، ذنــبق،نارنج د ګل له فيضه
زړونه مست په نخيدو د هردلدارشي
ننګرهار زموږ د ښکلو ګــلو ښــارکې
په سپرلي کې دشاهی د بڼ دربار شي
د ربــاب او د بلــبل خــوږو نغمو کې
خوشحالي شی جم اوجوش بڼ اوګلزارشي
ځومره ښکــلې ښه فضا د طبيعت شي
رنګينه ښايسته ګلان دپيغلو هار شي
ښه فــضا شاعرانــه شــي هــرې خواته
افغاني ګـلشن کې ښکلی لاله زارشي

دا شعر په ۱۹۹۸ کال دليمې په مجله کې خپور شو۰
کال ۱۹۹۸

خپل وطن

ځه چې ځو بهر ته سیل به وکړو د ملکو
تـو هـم بیا بړو ګـلـم تو هـم بیا برو

بیا که بریم ګلیم درخارج عـجب روزګار است
رنګ برنګ موتر و سرویس ها قطارقطار است
ماهـی یـی کنسروکـتی پـیوه مـزه دار است
مـیـریـم سـویـدن ، استـرلیـا تـا بـه پـیرو
تو هـم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

نه ځـمه بهـر ته ځـما خپـل وطن یاديږي
زړه مې د کابل کلو باندې نه نـه صبريږي
هر مازیګری د شهـرنو مـې نـه هیـریږي
څه کړوعبث ژونـد دی پـه وطن کې د پردو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

هر طرف جـنګل و سر سبزی شده بسیار
هر جایی که میری کس به کس نداره کار
بپـوش مودی روزه کتی مه برو بی خار
میریم به سرکس ویګان وقت به کازینو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

نه ځـمه بهرته موراو پـلارمې په وطـن کې دي
زړه مو ډیر زوريږی شهیـدان مو په مدفن کې دي
خلک موټول تباه شود ښمنان موپه درشن کې دي
رب دې فـضـل وکـړي دوطـن پـه شا ځلـمو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

ګراني زه پـوهيږم ستا احساس د قدر وړ دی
هر سړی په خپل وطن کې دروند او مکمل دی
غـواړو افغاني وطـن زمـوږ دغه تـکل دی
خدای دې کړي نصيب زموږ دخپل وطن ابرو
تو هم بيا برو ګلم تو هم بيا برو

*** ****** ***

دا شعر په ۱۹۹۷ کال کې د اتحاد او عمل دنشريې
په دوهمه ګڼه کې خپور شو٠

اروا ښاد اسحاق ننګیال ته

چې خبر شومه په مرګ د ځوان ننګیال
شوم غمګینه زړه خفه شو بې مجال

د احساس تاثیر په قلب د هر شاعر وي
ستا وه ښکلې مرتبه د نازک خیال

د وطن ورانی هرچاته بې هیڅ نه وي
څوک په سره مرمی شهید شی څوک په چال

دردونکې جنازه ډک له احساسه
ښخ بوي د وطن خوی دی بې مثال

ترا بده به وي ملاست په تفکر کې
دا زمونږ د زړه همراز اسحاق ننګیال

ستا په مغز او تفکر کې اوس باقي دی
هغه شعر هغه نثر هغه خیال

پیرزو مشه داسې مرګ د چا دښمن ته
چې وطن یې ورته خوږ وي په هر حال
رب دې تا ته جنتونه در نصیب کړي
مرتبه دې تل بلنده د کمال

افغاني وطن تمام مرګي مرګي شو
بیا داغداره شو زړګی دی په ننګیال

*** ****** ***

کال ۱۹۹۸

زړګي ته

زړګـیه ښـکـاري کـم قــوتــه شولې
د ژوند تـرخـوته نا تـاقـتـه شـولې

ځـوانـي دی لاړه د غـمـونــوسـره
اوږدو مـنـزلـوته بې همـته شـولـې

زه د کــلـونـو امــیـدونـو پــه لـور
تـه نیـمه لیارکـي بې جـرته شـولـې

لـری مـنـزلـونـه دي دلـرې اشــنا
ور رسیـدو تـه کـم قـوتـه شـولـې

لکه چـې ښکـاری اخــري شیبې دي
اوس خپل تصـمیم کې مـلاتـه شولې

افغاني خپل ژوند ستاپه ژوندکې وینی
ښکاري جـدا چـې تـرقیـامته شولې
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸
مهاجرت

مینه

خوږې سترګې د جـانان
زه پوه نشوم په خپل ځان
زړه بـې ویوړه په یو ان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

پــه خــمــارو سترګو یارکــتل کوي
پټه مــینه بـې پــه مــا اثــر کوي
اشنا ګران دی خدای دې نه جدا کوي
ښایسته زلــفې پریشان
قــد بــې سروه د بوستان
څه ښایست دی د سبحان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

راته ګــرانه زماښکــلې مــحبوبا
ښایسته مخ بې لکه ستوری د سبا
کړم صفت بې پــه عــالم کې برالا

موزون قده خــوش اندامه ده لیلا
غــنم رنــګه خــوش زبان
شکــر لبــه تــور زلــفان
سپین غاښونه بې مرجان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

چــه پــه مــینه ،مــینه کــړمه بې صفت
زه به جارکړم تــرینه خپل حسن صورت
اشنا ګران دی خدای دې نکړې خجالت
څه شرینه خوش زبان
څه ښایست لرې پنهان

افغاني لبــاس پرځان
نور به نه ترينه راځمه ،نور به نه ترينه راځمه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ م

سینګار

محبوبې ښه سینګار دې کړی دی
صــنمې اور دې لــګولــی دی
ځــان بــه له تــا سره اشنا کړم
تــل به دې قدر په ربنتیـا کړم
ګــلې زړګی دی رانـه وړی دی
صــنمــې اور دې لــګولی دی
لــه خمـارو سترګو دې جار شم
کــړم افتــخار چه زه دې یار شم
څه شیــن تــکری دې اچولی دی
صنمــې اوردې لــګــولــی دی
دا افغاني ستــا خدمت ګــار دی
د تورو ستــرګــو خــریدار دی
دا خوږ زړګــی دې پرې چولی دی
صنمې اور دې لــګــولــی دی

دا شعر د احمد جاوید شریف په ښکلې اوازکې
کمپوزشوی دی.
کال ۱۹۹۲م

شین خالۍ

څــه ښکلا څــه نازونه یـــې دی
تور اوربـــل شنه خالونه یې دی

جګه ونــه شمشادیې قامت دی
ده مغروره شاهین یې صفت دی
نـــاز ادا فـــریـــبونـــه یې دی
تور اوربـل شنه خالونه یې دی

چې کتل کړي په ناز لکه حوره
ښکلی مـــخ یې ځلـــیږی له نوره
شوخ نـــظر ســترګکونه یې دی
تور اوربـل شنه خالونه یې دی

چې لــه ورایه په ناز ناز کتـل کا
په زړګي مې د غشو ویشتل کا
جـــادوګـــر منترونه یې دي
تور اوربـل شنه خالونه یې دي

افغاني حسن جوړ شنو خالو دی
چې یې وړی زړګی په پلمو دی
پر اتـــه زړه کې غمونه یې دي
تور اوربـــل شنه خالونه یې دي

****

د خوب تعبیر

دا د مرګ د خوب ليدل وه؟
که د ژوند د خوب تعبيردی ؟

خوشحالي وه او جشنونه
خط او خال وه او حسنونه

په جنت کې مې نوشي وه
د ذاهد و بد مستي وه

عنطهور شراب څښل کيږي
نه ګناه ثواب چليږي

هلته حورې په نڅا وې
د غلمانو پايکوبي وه

ايمانونه په نڅا وه
ثوابونه دي رقصيږي

ټول جنت کې خوشحالي وه
د ذاهدو بد مستي وه

ټول وليان وه او پيران وه
څوک صادقه مومنان وه

په مستيو کې سجدې وې
د ثواب کيسې پخې وې
دا د مرګ د خوب ليدل وه ؟
که د ژوند دخوب تعبير دی ؟

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

تیر یادونه

خړ سیندونه سیلابونــه مــې یادیږي
د وطن شنه شنــه فصلونه مې یــادیږي
د ودونــو او دودونـــو رواجــونــو
ها دیرې ها مـجـلسونــه مــې یادیږي
سندریزخوږې نغمې د حجرو مینځ کې
ها ګـیسونــه او کـتـونه مې یادیږي
د مــرغیوګـڼه ګــوڼه او سیــلونه
د چق مق ټوپـک غږونه مــې یادیږي
د قزلاقو اویارمخــچو پــه موسم کې
د دامان د غره دامــونــه مــې یادیږي
د چتکــو او مړزو جــال پــه لاس کې
هغه لــوی لــوی کمندونه مې یادیږي
په جوزا کــې د تــوتانــو په موسم کې
د فــصــلونو درمندونه مې یادیږي
مصلــی اوددرمند شاخۍ په لاس کې
تورچنګړلوی لوی چجونه مې یادیږي

د دهقان په لاس چې تیګه د میزان شي
لپــکۍاو خــجورونــه مې یادیــږي
د چــینی نه د اوبو منګــی په سر کې
ها د پیــغلو کتــارونه مــې یــادیږي
مــړ اوبـل داوربــلـکــو الــوتــنې
د بــامــو د ســر خــوبونه مې یادیږي
پــه اختر کــې د ځــوانانو ډلــې ډلې
هــا میلې او اتــڼونــه مې یادیــږي
د پی مــخو ښکلو پیغلوبیر او بارکې
هغــه لــوی لــوی زیارتونه مې یادیږي

رنګ پــه رنګ ښکلې جامې د طاعتونو
په مسجد کې ښه وعــذونه مې یادیږي
ځومره ښکلې څه ښایسته کلي باندې دي
جــم او جــوش د بــازارونو مې یادیږي
یـــادول یـــې زیـــاتـــوي د زړه دردونه
افغاني هـــا تیر وخـــتونـــه مې یادیږي

۱۲-۱۲-۱۹۹۸
مهاجرت

خاطره

یاره خوږ مــې ستا یــادونو ته نــظر شو
ځکــه بیــا مې ددرتلــو هوس په سر شو

د حرم د بــاغ د حــورو غــم کې نه شوم
چې په زړه مې ستــا دمینې خوږبشرشو

را په یاد چې مې ستا تللې خاطرې شوې
پوه پرې نه شوم چې سبا که مازدیګر شو

افغاني پام چې په تلو یې منکر نه شې
ګوندې بیا دې په نصیب هغه دلبر شو

****
کال ۱۹۹۲م مهاجرت

باران

په شیبـــو یېږ اوروینه ګلې بیرون باران دی
په لوړو غرو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
کله باران کله سیلۍ شي
کله بیـــا تالنده ګلۍ شي
بیا تر غرمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
د پســـرلـــی بـــاران وریـــږي
لارې کوڅې پرې ټول لمد یږېږي
په شنو فصلو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
دا زموږ کلې او کوڅو کې
د بـــارانونو پـــه وختو کې
بیا په هفتو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران را تاو شـــو د تیرا نه
هلته د کوزې پښتونخوا نه
په اپریدو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران نه جوړ شوه سیلابونه
کړي به چـــپـــه کلي کورونه
په دامانو ی اوروینه ګلې بیرون باران دی
د افغاني کوچاني ژوند کې
هلـــته پـــه لاره د الـــبنـــد کې
په شاځلمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
مارچ ۱۹۹۹

اغیار

کله به ځما ارمان تر سره شي ؟
باغ به مې ګلزاره باثمره شي؟

کله به خمار په سر ورجګ شمه ؟
پورته د عنقا په شان وزرې شي ؟

څیری ګریوان سم چې په بیدیا شمه
کله چې مې ساه په ځان ابتره شي

جیل چې مې دغم داني تسبیح شولې
یدا چې مې راټول د ژوند تغره شي

وې نسم محنت نورد ژوندون ځیني
ماته د فرهاد په شان ککره شي

جوړ چې شو قیامت مې په وجود وجود
هلته به ارمان د یار تر سره شي

*** ***

مارچ ۱۹۹۹ کال

افـغان تـه

هـخـه ده ټينـګ عـزم ارادې لـري
ګـوره د افـغان زړه څـه اسـرې لـري
څوک دي چې احساس ته قرباني ورکړي
ودانـګي مـرچل تـه عـقيدې لري
ژوند ترخوخوږوچه وي پوخ کـړي څوک
اور دي د احـساس بـلې لمبې لـري
پـوهـه هـم ښـکلا ېې ده پـه زړونـوکې
خـلـکو سـره ښـې مـرودې لـري
عـمـرچې شـي تير پـه ولـونوکـې
ګـوره چې روزګـارڅه ورځـې شپې لري
خپـلـه عـقيده قـوي تـصـميم سره
ژونـد کې شـجاعـت رازاو مـزې لري
مـرد وي د روزګـارچې سـربازي کـوي
سينـد دي کـه سيـلاب لوړې څـپې لري
مـا يې افغاني احساس احساس کړلو
مينـه د وطـن يـې خـاطـرې لـري

****

کال ۲۰۰۰م

غزل

محـــفــــل چې د یارانو ټنګ ټکور سره مزه کا
خوښي او خوشحـــالي د کلي کور سره مزه کا

پروا مـــې د اشنا پــــه ځان منـــلې وه نو ځکه
اشنا ســـتا یارانه خـــو د پیـــغور سره مزه کا

د ژوند په اوږدو لارو منزلونو اوستړیا کـــې
دا ټول جار او جنجال بیا د زړه زور سره مزه کا

څوک ناست دی غمازي کا څوک د ښکلو سودا ګردی
د ا ژوند او کارو بار بیا لږ څه شور سره مزه کا

ځواني چې مې د یارقد او قامت سره ښکلا ده
خالـــونه یې په مخ کې درې څلور سره مزه کا

دیدن ته چـــې د یار په افغاني وعده ورځمه
سور شال یې پلو داره په سر خور سره مزه کا

****

کال ۱۹۹۹م مهاجرت

د زړه دنیا

نــن چــې اشنا زمــا تــر خوا راغي
بیا مــې زړګــي ته مشــغولا راغي
چــې مــخامخ ورتــه کتلی نه شم
زه تــرې شرمــیږمــه حــیا راغــي
زړګــیه پــټه میــنه مــینه شولې
داســې ښــکاریږي بیــوفا راغي
د زړه زخــمونه بــه ټکور شي زما
ستــرګــو ته ښکــلې تــماشا راغي
دا دخوښي اوخوشحالي ورځې دی
چــې د شب قــدر شپــه په ما راغي
چې یی تسل دخوږ زړګی پری وشي
د افــغانــي د زړه دنیــا راغــي

******
کال۱۹۹۲

ګران وطن

دا مــو د خاپـــورو کلی کـــور دی
دا مو د نیکـــو د تـــورې زور دی
ورک به شي غلیم چې مـخ یې تور دی
سر به ترې قربان کــړم د بـــدن سره
مینه مـــوږ لرو د خپـــل وطن سره
دا وطن په مـــوږ باندی ډیر ګران دی
دا زموږه خـــوږ افغانستـــان دی

لوړ چې په هـــوا کې یې بازان ګرځي
هلته په ځنګلو کې یې زمریان ګرځي
جوړ په سردرو کې یې طوطیان ګرځي
مست یې بلبـــلان د باغ او بڼ سره
مینـــه مـــوږ لرو د خپـل وطن سره
دا وطن په مـــوږ باندی ډیر ګران دی

دا وطن خوشحال غوندې بچیان لري
دلتـــه کې نازو انا لمسیـــان لري
لوی احمد شاه ستر نوم په جهان لري
ساتو به یې شــــاړې د چمن سره
مینـــه مـوږ لرو د خپـل وطن سره
دا وطـــن په موږ باندی ډیر ګران دی
دا زمـــوږه خوږ افغانستـــان دی

وګـــورئ هرات دی که لغمـــان
یا که ننـــګرهار دی که جـوزجان
پورته قـــطغن که بدخشــــان
غرونه یې ښه ښـــکاري د معدن سره
مینه موږ لرو د خپـــل وطن سره
دا وطن په موږ بانـــدی ډیر ګران دی

وايي هريرود اوبه خـــــوږې لري
سيند د ارغنـــداب جګې څپې لري
ګوره د کنړ سينـــــد څه نخرې لري
جـــوړې ترې بيالې دی د سربن سره
مينه موږ لرو دخپـــــل وطن سره
دا وطن په مـــوږ باندی ډير ګران دی
دا زمـــوږه خوږ افغانستـــان دی

دا وطـــن زمـــوږه افتخـــار دی
دې کې موعزمت دنيــــکه پلاردی
دا د افغـــاني کلتــــورياد ګاردی
لاس په ګريبان ګرځـــوله دشمن سره
مينه موږ لرو دخپـــــل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډير ګـــران دی
دا زموږه خـــوږ افغانستـــان دی
****** ***
ديسمبر ۱۹۹۹ ويزبرګ جرمني

اروا ښاد سعید افغاني

پــه لــوستــلو اولــو للو
د لوی خــدای په پیژندلو
وه مــصروفــه تل مدام
د علــمیت یــې لوړمقام
دقــوي تــحلیل خاوند وه
دی د لوی نظــرخــښتن وه
ډیرعــلمــونه یې لوستلي
کتابونه یي پــري لیــکلي
دا د مــصر د اظــهر نــه
فارغ شــوی لــوی مظهرنه
شو دکــتــورد فــلسفې
هم صاحب شـــو درتبې
فیــلسوف دیني عالم وه
مــدرس اوښــه معلم وه
د عــلمیت یې تــل مدام
مستفید شــو خاص او عام
مشرف دخدای پــه کور شو
چې روان دحــج په لــورشو
دی پــه دریشپیتو کــلو
شو وفــات دا عـــالم پوه
رب دې ورکړي جنـتونــه
د لـوی خدای دي قــدرتونه

اکتوبر ۲۰۰۰

عزم

ایښی مــې قدم په لری لیار ده بیا
ځمــه اخــر ګـــام پورې رسیږمه
دا لیـــاره اوږده ډک لـــه خطره ده
بیا بـــه خپــل مقام پورې رسیږمه
عـــزم مې قـــوي اراده ټیـــنګه ده
خودبه خـپل ارمان پورې رسیږمه
سر مـــې قربانـــي ته لمسولی دی
یا بـــه خپـــل مرام پورې رسیږمه
ژوند سرې تو دې راته ښودلي دي
اوس بـــه د جانان پورې رسیږمه
پوه شجـــاعت قـــوي تصمیم سره
چین دی یا که شام پورې رسیږمه
رب که مـي همت سره ملګری شي
پورته تـــر کـــیهان پورې رسیږمه
ګـــوره افغاني پـــاک ارمانو سره
خود به ســـر انجام پورې رسیږمه

*** ****** ***

۲۰۰۰–۱۱-۲ -جرمني

انسان

د ادم د زړګـــــي ویـــنه
چي بدله شوه پــه مـینه
قــدرت ګـوره د سبحان
چې پیدا یې کـــړ انسان
د زمــان بهـــیر چلـیږي
خلک کلـه پرې پوهیږي
فــرشتـو دی راوستلی
دې دنیا ته انسان ښکلی
انسانـــي مــینه انسان
رب پیدا کړه پــه جهان
دې جهان تــه دی حیران
د ادم لمــسی انـــسان
کال ۲۰۰۱ اولم جرمني

ناکام

د ژوندون پانه مې خزانه شوله
د زړه دنیا مې خلکو ورانه شوله
څوک به مزار ته بلې شمعې راوړي
چه مې د ژوند دیوه پاشانه شوله
د امیدو غوټۍ مې خلاصې نه شوې
چیغه مې پورته تر کیهانه شوله
د اوږدو لارو منزلونو لړۍ
دا څو مره زغرده کې پریشانه شوله
د نامرادو ارمانونو کړۍ
ما ته راوشلیدله ورانه شوله
دا د جفا او ظلمتو دنیا کې
د خوب لیدو سره بل شانې شوله
د زړه یوه تږوته به څو تږوتې شي
چه د علاج چاره مې ګرانه شوله
چه جنازه مې جګوۍ مه ژاړۍ
اوس مې د رنځ چاره اسانه شوله
افغاني ګاله د قیامت ستړیاوې
چه دې د ژوند موده پایانه شوله

*** ***

اګست۲۰۰۳ مهاجرت

ګیله

نشته د خـــوښۍ خـــبرې دلته کې
پاتې د ورورۍ خـــبرې دلـــته کې
هر سړی په خپــلو خولو لوند وینم
دي د بې کـــسۍ خـــبرې دلـته کې
څوک چې ښه روزګار یا ښه دولت لري
کاندي د مستۍ خـــبرې دلـــته کې
بله دنیـــا بل غـــوندي قانون دي دا
چـــلي د رندۍ خـــبرې دلـــته کې
هیڅـــوک دلته هیچا سره مل ندي
دي د مـــایوســـۍ خبرې دلته کې
خـــپل درته پردي پردي کتل کوي
کم دي د خـــپلوۍ خبرې دلتـــه کې
هغه چـــې اخلاص او صمیمیت به وه
تــللي پـــخوانۍ خـــبرې دلته کې
درومـــه افغاني په خپـله لیار پسې
نشتـــه وطنۍ خبـــرې دلتـــه کې

*** ***

اپریل ۲۰۰۰ مهاجرت

غم

ډوب پـه تصــــور کې د اشنــــا یمه
لاس تر زنې ناست چې تر سبـــــا یمه
مــــه څېرئ دردونه څمـــــا مه څیړئ
پرېږدئ چې اختـــه په خپل سودا یمه
مـــــا د لیـــــونو پـــه کلي ورولی
زه هم لېـــونی د خپــــــل لیلا یمــــه
سرمې د منصورغونـــدې په دارښه وه
نه چې د خپـــــــل یار ځینې جـــدا یمه
نکړې د زاهـــــــد جـــادو په ما اثر
زه خـــوار ازلي ډوب له ګناه یمــــــه
اچوم کچکـــــول بیا د بهلـول څنګ ته
څم د خپل اشنــــــا ددر ګـــدا یمـــه
ژوند مـــــا افغاني په غم کې تېر کړلـو
زړه مې شو پلی په خـــوله خنـــدا یمه

*** ***

ماین اشف جرمني
جنوری ۲۰۰۱

جهانۍ ته

په ساده روان نظمونو
په پخو خوږو نکلونو

دې پخې خوږې خبرې
که امیل د ملغلرې

چې هررنګ لري خوندونه
په زړه پورې ښه طنزونه

در سپړي درته رازونه
تجربې دي هم پندونه

نمونې دي د احساس
دي پسند د عام او خاص

پکې پروت دی لوی حکمت
د باري د شعر صفت

*** ***

جرمني سپتمبر ۲۰۰۳ م

میپرست

زه ســاقي او می خانې سره اشنا یم
ځکه اوس د ټــول غمونو بې پروا یم
نصیحت په ما د هیڅ چا اثر نکړی
زه په خپله په نیشو کې غټ پیشوا یم
سم او بد هسې چې ما دي پیژندلــی
په خپـل عقــل د ذاهــد ه زه دانا یم
رنګـینې د میخانې سره عــادت یم
په مــستۍ کې د ساقې د زړه دنیا یم
د رندانو او مستانو په حساب کــې
حساب شوی یم نه اوس بلکه پخوا یم
چې ساقي د میـخانې سره مې راز شو
زه تــر نورو هوښیارانو مستثنی یم
افغاني چې په نیشو کــې څه لــیدلي
په خمــار کــې په هغه لــیدو سلا یم

جنــوري ۲۰۰۴ م

پل دی بختور شه

شپې دې د برات شــه شــه کلــونه دې اختر
پـل دې بختـــور شـــه ناوې پـــل دې بخـــتور
پل دې بختور شــه ناوې مــينه کې دې کورشو
نوې اشنـايي شـوه نـوی بـــل د مينــې اور شو
ستا د حسن شــمعه چــې روښانه په هـرلورشو
حســن دې ښـکلا دې چــیرې مـه شــه د نــظر
پـل دې بختـــور شـــه ناوې پـــل دې بخـــتور
نن چې دې محفل کــې خوشحالـي ده هم خندا
خوښــې دې هــمزولــې دې په مــینه کـړې نڅا
یـې د نجـونو مــیره ټـول دا ستا په تمــا شــا
رب دې په نصیب کړه په ژوندون کې زیب اوزر
پـل دې بختـــور شـــه ناوې پـــل دې بخـــتور
ناوې نوی ژوند کې خوشحالي دې شه نصیب
کوردې بختورشه خوږ اشنـــا دې شه طبـیب
اور یې چې بلـيږی پاک الله یې شـې قریـــب
وی دی په امان کـــې افغـانـي ښـــکلی بشر
پـل دې بختـــور شـــه ناوې پـــل دې بخـــتور
جنوري ۲۰۰۳ م پېښور

پاکی هیلی

هغه څه چې مو په زړه کې هوسيږي
زمونږ هیلې دي منزل ته به رسیږي

دغه هیلې ډیرې پاکې او سوچه دي
چې ملګري مو د ژوند او همیشه دي

دا ژوندون د امیدونو لوی جهان دی
ځکه تل په هلو ځلو کې انسان دی

د مادي دنیا متاع پسې به ګرزي
خو اخر به د نیستۍ په طرف پرځي

چا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمې ده چې بیا مومي به عزت

ځینې شته دا سی کسان چې مُضري کا
چې تاوان درته رسیږي خوشحالي کا

دوی په خپله په تلاش کې د ضرر دي
خدای وهلي ځان نه کله با خبر دي

څوک چې چاته کوهي کني هغه خپله
په کوهي کې به یې ځای وي تل ترتله

چې د بخل او کینې نه ،نه مړیږي
نا روا دی هیڅ منزل ته نه رسیږي

تکبر دا د جاهلو خلکو کار دی
په دنیا باندې تل کله اعتبار دی

پاکې هیلې د انسان او انسانیت
درته ښایي که دې ګران وی خپل عزت

د اخلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قانون د بادشاهي ده

افغاني دا صداقت لوی عبادت دی

خپل قسمت چې در رسیږي قناعت دی

****

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

کوډګره

چې د ستر ګو په کاته سحرا و جادو کا
د سـحرګرو سترګـو قدر دی په کار
هسې ګـوري تصورکې تـه به وایې
د ځواني هـوس یې ښکاري په اظهار
جګه پوزه یې چارګل ده ښایسته کړې
د ښـو څوکې یې جوړې دي په شمار
ترسرو شونډو ګلابي شونډې حیاکړي
که نصیب دې شوې ترې ونکړې انکار
جـذبـه مې د ځواني په تینډکو شوه
د هندو دلـور په ستـرګوکـې په وار
دا د رب د قـدرتـونـو نـمونه ده
افغـانـي غـم دې کـوه لږ په کرار
****
بادزون ، جرمني فبروري ۲۰۰۳

نا پایه منزل

نه رسم منزل ته نیمه لیارکې پاته شوی یم
ګوره چې روزګارخه په پیچومو خیژولی یم
نن چې دا محتاج ژوند سره لاس په ګریوان ګرځمه
دې حالت ای خلکو نور تر پوزې راوستلی یم
نشته چې علاج مې د مرض نه کوم هوښیار طبیب
رادې شي اجل نور انتظار یې سترې کړی یم
پوه یمه په دې چې دا خپل لاس وي د ګلونو لاس
زه خو همیشه خپلې راستی راپرزولی یم
ناست یم سروبي کې نه کابل نه د لغمان شومه
لاس کې مې رباب دې ډیر د غمه خندیدلی یم
نه مې شته پروا ځکه په ښنګ کې مې ځوانان دي
ښه مینه د کار لرم بیکاره پاته شوي یم
پام چې افغاني ترخولې نه اه قدرې ونه باسې
ځکه چې دوستانو د شلغم په تول تللي یم

****
کال ۱۹۹۹م

څه په کار

چې د اغیار سره دې یار وي بل دښمن څه په کار
چې دې دمینې طلبګار وي بل خوږلن څه په کار

نـــدې مـــنزل ته رسیـــدلې تل کـــاږه بارونه
چې داغزو بار یې په سر وي یاسمن څه په کار

چې د دروا غجنو سره مل وي په ښارونو ګرځي
د داسې خلکو اشنایي او خوږ چلن څه په کار

دا چې یو ښکلی لعلي پروت وي په ایرو کې دخار
چې د ایرو په مینځ کې پټ وي ځلیدن څه په کار

چاره یې څه ده چې خلاصون یې ترینه نه وي د چا
چا چې په خپله په ځان کړي خلاصیدن څه په کار

د بې غرضو مصلحت ته چې غوږ نه شوی اشنا
بیا د مغرضو په دوکو کې غولیدن څه په کار
********* *** ************ **
جرمني فبروري ۲۰۰۴

جفا

راغــــله تهمتـــونه د اشنا په سر
جوړچې قیامتونه دي ځما په سر

بده اشنايي شوه بد روزګار شولو
يار شــــو پښیمانه د وفـــا په سر

خوب او خیال مې واړه نامطلوب وخوت
يارمـــې راځي نه شو ددنیا په سر

ډيرى هــــلې ځلې مې عبث شولې
شومه تهـــمتي د دلـــربـــا په سر

ما يې افغاني حسن لیدلی دی
خوندیې کړې نازونه د ادا پـــه سر

********* *** ***
کال ۱۹۹۹م جرمني

اوتوبان

نه ځما او نه دا ستا دی اوتوبان
دا سې ښکاري د هرچا دی اوتوبان
رنګ په رنګ ښکلي موټری پکې درمي
هم د شاه هم د ګدا دی اوتوبان
په یودم چې وړاندی وروسته پکې کیږي
ال،کا،وی ته په سودا دی اوتوبان
خدای دې نه کړي چې په شتاو ۱ کې برابرشې
که ماښام وي نو سبا دی اوتوبان
که یو لږه شان غلطه پکې وکړی
په همدې ځای قبرستا دی اوتوبان
ډیرځوانان پکې بی وخته شهیدان شول
مرګ نه کله مستثنی دی اوتوبان
خما واوره د احتیاط ځینی کار واخلی
نه د ټوکو او خندا دی اوتوبان
چې د مرګ او ژوند یوه دقیقه فرق کړی
نو اصلي دښمن همدا دی اوتوبان

شتاو دنقلیه وسایطو ازدحام یابندښت په اوتوبان یا د ترافیکو
په لوی لاروکې ۰ فبروری ۲۰۰۳ جرمنی

سپين سترګی

منصف نه شو په ژوندون کې د انصاف
په عقبا به څه جواب کړې د مناف
د ګناه پيټی يې درونددی د هر چانه
هسې اخلي د اسلام نوم په ګذاف
په ښکاره کې مستقيم خلکو ته ښکاری
په باطن کې کوږ او کينږ دی يک اوصاف
حقيقت کې جو دانه ترينه درنه ده
خوځان درونده ګڼي هميش ترکوی قاف
په دنيا کې يې يو نيک قدم کينښود
دی ظاهره کې زاهد د خولې په لاف
د رباب نغمه خوږه ده هم شيرينه
غږوي راته سازونه د نداف
افغاني ولس به کله فراموش کا
چاڼوي به يې کړه وړه ترچلو صاف

********* *** ***

اګست ۲۰۰۱ مهاجرت

سمه لیار

عزت يې شي نصيب چي ربه ستا په لياري سم شي
ذلت په هغه چا چي د ريا په لياري سم شي

تيرېږي قافلې د زمانې نن او سبا کې
سر لوړي به وي څوک چي د الله په لياري سم شي

انسان لري ډير لوړه مرتبه تر بل مخلوقه
زيبيږي ورته کړه چي د عقبا په لياري سم شي

ذاهد په عبادت رسي د ذهد مرتبې ته
سجدي يې شي پخي چي د رضا په لياري سم شي

سخي په سخاوت باندي حاصل د زړو رضا کړي
منلی به وي څوک چي د سخا په لياري سم شي

ژوندون هسي عبث چي تيروي متاع يې څه ده
پيرو د سمې ليار د مصطفا په لياري سم شي

درګا ته دي الله زه افغاني لاس په دعا يم
مطلب ته رسي څوک چي مدعا په لياري سم شي

********* *** ***

سپتامبر ۲۰۰۳

همت

دلبره زه چې ستـــا رضـــا نیسمه
په هر قـــــدم کې مې ګناه نیسمه

دا چې شلیـدلی ګریبـان ګرځمه زه
ځـان د مجنـون دګورترخوا نیسمه

پدې ســـاده ذاهد مــې نه شي باور
دین دکعبې د در پیشـــوا نیسمه

پرې نه پوهیږمه چې کوم لوری ځم
کله دنیــــا کله عقبــا نیسمه

په بازاري مینـــــه غلط چې نشم
دود د یوسف او ذلیخـــــا نیسمه

چې مې باورد خوږ اشنا شي حاصل
دمینې لیار یې پـه ریښتیـا نیسمه

افغـــــاني پـــر بړده دقسمت خبرې
دهمت لیار به خامـــا خـــا نیسمه

۲۰۰۵ م کال - دا شعرد طاهرشباب په ښکلي اوازکې
کمپوزشویدی.

د وطن پــه یاد

(متن به چار زبان)

شعر و آهنگ زیبای وطنی

شاعر: سميع الدين افغاني

Author: Sameuddin Afghani

خواننده: صديق شباب

Singer: Sediq Shabab

د وطن پــه یاد

پــه وطــن موجوړماتم دی
تــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کــوم ظـــالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

ګــران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تــري خــیژي
بــل محشر ته حاجت نه شته
قیامتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

د کـــابــل هــره کــوڅـه مو
ښکلي ښکلي خـــاطرې دي
اوس یې وران اوویجاړ ګورم
ګــړنګونو کې مــو شپې دي

دا د کــــوم ظالم لــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

زوړ او ځوان مو شهيدان شول

څـوک بې پلاره څوک بې موره

د چا کور جوړ قـــبرستان شو

زيـــارتونو کې مو شپې دي

دا د کــــوم ظالم لــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

افغانان ټول تار او مار شول

څوک په کوزا وڅوک په بردي

په وطن کې چې اوســــيږي

ماتمونو کې يې شپې دي

دا د کــــوم ظالم لــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

دا اسلام پـــه تـــمه تـــمه

د کـــافرو کاني وشـــوې

هــــيڅ تميزکـولای نه شو

په چــرتونو کې مو شپې دي

دا د کــــوم ظالم لــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

دنــــيا ټــوله راته خاندي

موږ په چيغو چــــيغو ژاړو

څه سپين سترګې دنياګۍ ده

سياستونو کې مو شپې دي

دا د کــــوم ظالم لــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

افـــغانی وطن به جوړ شي

که د خدای مـــــهربانـــي وه

د پـــردو لاس بـــــه لنډیږي

امـــــیدونو کې مو شپې دي

دا د کــــوم ظالم لـــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نوید د جریې

په شپږمه ګڼه کې خپور شو.

سمیع الدین افغاني

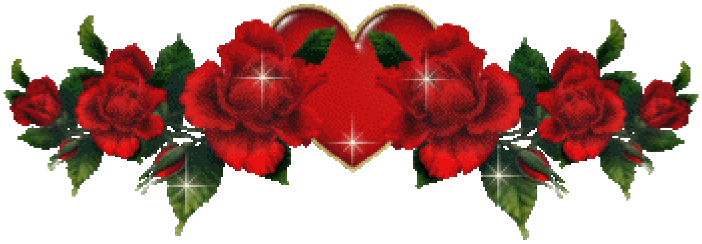

ترجمه به دری از استاد محمد اسحاق برکت

دوطن په یاد

به یاد وطن

په وطن مو جوړ ماتم دی
وطن ما ماتمسرا شده
تورتمونوکې مو شپې دي
در شبهای تار بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چې ظلمونوکې مو شپې دي
که در مظالم شب را به پایان میبریم

*****

ګران وطن را ته سور اور شو
وطن محبوب بر ما آتش سوزان شده
د دوزخ لمبې ترې خیږی
شعله های آتش جهنم ازان بر میخیزد
بل محشر ته حاجت نه شته
به محشر دیگري ضرورت نیست
قیامتونو کي مو شپي دی
شبهای خود را بسان روز رستاخیز بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونو کي موشپي دی

که در مظالم شب را بپایان میبریم

*****

د کابل هره کوڅه مو

از هر کوچه و برزن کابل عزیز ما

ښکلي ښکلي خاطرې دی

خاطرات شیرین و زیبایی داریم

اوس یې وران او ویجاړ وینم

حال او را خراب و ویران مینگرم

ګرنګونو کي موشپې دی

در پرتگاههای بین مرگ و زندگی شب را میگذرانیم

دا د کوم ظالم له لاسه

اینهمه از دست کدام ظالم است

چي ظلمونو کي مو شپې دِی

که در مظالم شب را بپایان میبریم

*****

زوړ او ځوان مو شهیدان شول

پیر و برنای ما همه شهید شدند

څوک بی پلاره څوک بی موره

عده ای یتیم وعده ای هم یسیر شدند

د چا کور جوړ قبرستان شو

خانه های عده ای به گورستان مبدل گشت

زیارتونو کی مو شپی دی

در مزارات شب را بپایان میبریم

دا د کوم ظالم له لاسه

اینهمه از دست کدام ظالم است

چی ظلمونو کی مو شپی دی

که در مظالم شب را بپایان میبریم

*****

افغانان ټول تار او مار شول
افغانها همه تیت و پاشان شدند
څوک په کور او څوک په بر دي
کسی در خانه و بعض در صحرا و بیابان
په وطن کې چې او سيږي
آنهائی که در وطن به سر میبرند
ماتمونو کې يې شپې دي
شبهای شان در اندوه و ماتم است
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چې ظلمونو کې مو شپې دي
که در مظالم شب را به سر میبریم
*****
د اسلام په تمه تمه
به امید و آرزوی برقراری اسلام
د کافرو کاني وشوی
مگر اعمال کفرانه انجام دادند
هیخ تمییز کولای نه شو
هیچ تمییز کرده نمیتوانیم
په چرتونو کې مو شپې دي
شبها در فکر و چرت بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
په ظلمونو کې مو شپې دي
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
دنیا ټوله راته خاندی
جهانیان همه بر ما میخندند

موږ په چیغو چیغو ژاړو
ما با صدای بلند و زار زار میگرییم
څه سپین سترګی دنیا ده
چه دنیای دیده دراست ! ! !
سیاستونو کی مو شپی دی
در میان سیاستها زندگی میکنیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را به سر میرسانیم
*****
افغانی وطن به جوړ شی
میهن افغانها ساخته خواهد شد
که د خدای مهربانی وه
اگر لطف و مهربانی خداوند باشد
)به لطف و مهربانی خدا (
د پردو لاس به لند یږی
دست بیگانگان کوتاه خواهد شد
امیدونو کی مو شپی دی
به امیدها شب را بپایان میرسانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمو نو کی موشپی دی
که در مظالم شب را بپایان میرسانیم.

ترجمه خواندن)متن (پشتو به زبان انگلیسی:
From Pashto to English – Date:1/3/2010

د وطـن پـــه یـــــاد

In Memoriam of the Homeland

په وطن مو جوړ ماتم دی

In our homeland we mourn

تورتمونو کې مو شپې دي

We pass our time in darkness

دا د کوم ظالم له لاسه

Who's caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?

چې ظلمونو کې مو شپې دي

Because of him/this we are living outside the law
*** ***

ګران وطن راته سور اور شو

Our homeland has become uninhabitable

د دوزخ لمبې ترې خېږي

The fires of hell rise from it(the homeland)

بل محشر ته حاجت نه شته

Judgment day is already here

قیامتونو کې مو شپې دي

We are already living it now

دا د کوم ظالم له لاسه

Who's caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?

چې ظلمونو کې مو شپې دي

Because of him/this we are living outside the law
*** ***

د کابل هره کوڅه مو

Allies of our Kabul

ښکلي ښکلي خاطرې دي

Provide fond memories

اوس يې وران او ویجاړ ګورم

but are now demolished and destroyed
ګـــړنګونو کـــې مـــو شپې دي
we are living in a crater

دا د کــــــوم ظالــــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظلمونو کې مـــو شـــپې دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

زوړ او ځـــوان مو شهـــيدان شـــول
Both young and old have become martyrs
څـوک بــــې پلاره څوک بې موره
parents suffer from the loss of their children
د چا کــــور جوړ قــــبرستان شو
homes becoming graveyards for some

زيــــــارتونـــو کې مـــو شپې دي
We live in houses of holy graves
دا د کــــــوم ظالــــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظـلمـــونـو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افغانان ټول تــــار او مــــار شول
Afghans have been massacred
څوک پــــه کـــوزاو څوک په بردي
Scattered all over

په وطن کې چې او ســــــيږي

Those living in the homeland

ماتمونو کې یې شپې دي

They are living in mourning

دا د کوم ظالم له لاسه

Who’s caused us this pain?

Who is this outlaw who has done this to us?

چې ظلمونو کې مو شپې دي

Because of him/this we are living outside the law

*** ***

د اسلام په تمه تمه

In the name of Islam

د کافرو کاني وشوې

They behave unislammicly

هیخ تمیزکولای نه شو

We cannot recognise

په چرتونو کې مو شپې دي

We are living in contemplation

دا د کوم ظالم له لاسه

Who’s caused us this pain?

Who is this outlaw who has done this to us?

چې ظلمونو کې مو شپې دي

Because of him/this we are living outside the law

*** ***

دنیا ټوله راته خاندي

The world smiles at us

موږ په چیغو چیغو ژاړو

Whilst we scream(Whilst we scream in anguish)

څه سپین سترګې دنیاګۍ ده

Look at this domineering world(Can you see this shameless world?)

سیاستونو کې مو شپې دي

We are living in a beaurocracy (Politics in everything)

دا د کوم ظالم له لاسه

Who’s caused us this pain?

Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افـــــغانی وطـن به جوړ شي
The Afghan home will be built
که د خدای مـــــــهــربانـي وه
If God wills it to be the way
د پـــردو لاس بـــــه لنډيـــږي
External (bad)influences will be severed
امـــــيدونــو کــې مو شپې دي
We live in hope until then
دا د کــــــوم ظــالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

Author Sameuddin Afghani
سميع الدين افغانی - سعيد افغانی

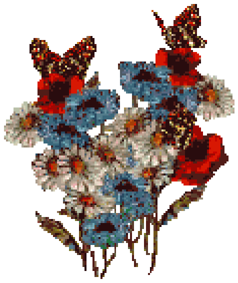

د وطـن پــــه یــــــاد

ترجمه خواندن)متن (پشتو به زبان المانی:

In Erinnerung an unser Heimatland

In unserem Heimatland leben wir in Trauer
In Dunkelheit verbringen wir unsere Zeit
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Unser Heimatland ist unbewohnbar geworden
Die Feuer der Hölle lodern daraus empor
Der jüngste Tag hat schon begonnen
Wir leben ihn schon jetzt
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Mit Freunden unseres Kabul
teilen wir lieb gewonnene Erinnerungen
die aber nun vernichtet und Zerstört sind
Wir leben in einem Krater
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Junge wie alte sind zu Märtyrern geworden
Eltern leiden , weil sie ihre Kinder verloren haben
Für manche wird ihr Zuhause zum Friedhof
Wer leben in Häusern die heilige Gräber sind
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Afghanen wurden dahingemetzelt
in alle winde zerstreut
Diejenigen de im Heimatland leben

leben in trauer
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

im nama des islam
Das ist unislamische benehmen
wir können es nicht begreifen
und sinnen darüber nach
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die Welt lächelt uns an
Während wir vor Qualen schreien
Sieh dir diese tyrannische , schamlose welt an
Wer leben in einer Brürokratie in der sich alles um politik dreht
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die afghanishe heimat wird gebaut werden
wenn Gott es so will
Schlechte Einflüsse werden sich aufiösen
Bis dahin lebt die hoffnung in uns
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

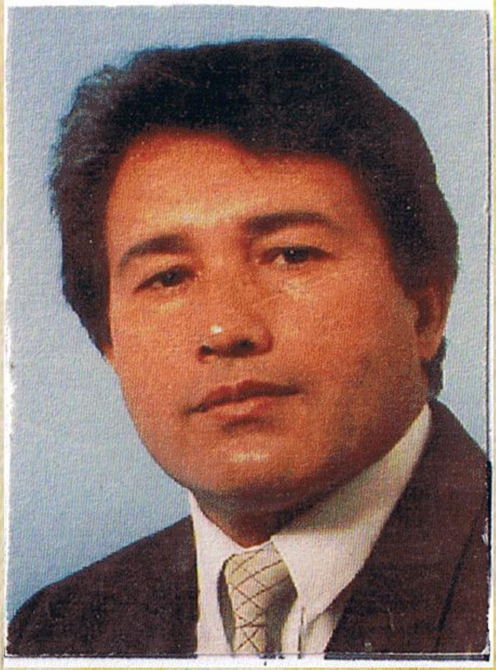

د شاعر په هکله :

سمیع الدین «سعید افغاني» د ارواښاد مولوی محمد سعید سعید افغاني ځوی ، د مولوی عبد المجید لمسی او د مرحوم مولوی سید امیر کړوسی په کال ۱۳۳۳ ه ش کی دلغمان ولایت دخیر آباد په کلی کی زیږید لی دی . لمړنی زده کړی یی دلغمان ولایت د روښان په لیسه کی سرته رسولی دی او په کال ۱۳۵۹ کی دلوړ او مسلکی زده کړو دلاسته راوستلو په مقصد دوطن څخه بهرته واستول شو . او په کال ۱۳۶۴ کی دکورنی چارو په وزارت کی د دگروال تر رتبی رسید لی دی . ده له وړکتوب څخه له شعر او شاعری سره مینه او علاقه لرله ، ډیره برخه لیکنی او شعرونه یی دوطن په مجلو کی خپاره شویدی او هم دغسی ډیر اشعار ، مضامین او ادبی ټوټی ئی لا تر اوسه ناچاپه پاتی دی .